

Česká asociace odpadového hospodářství
Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9
IČ: 66001536; web: www.caoh.cz
Tel.: 731 405 068; email: info@caoh.cz

PRÁVNÍ ROZBOR K PROBLEMATICE PŘECHODU VLASTNICTVÍ ODPADU – VE VZTAHU K SUBDODÁVKÁM A EVIDENCI

(verze 11/2017a)

Právní rozbor vznikl v návaznosti na řešení problematiky správného zapisování do evidence odpadů v případech subdodávek odpadů. K řešení této problematiky je klíčová otázka právního nastavení přechodu vlastnictví odpadu, tzn., zda je možné odpad převzít do vlastnictví i bez jeho fyzického převzetí.

Právní rozbor je založen na dvou pravomocných rozhodnutích MŽP a na platné dikci zákona o odpadech.

I. PŘEDLOŽENÁ ROZHODNUTÍ:

1. Rozhodnutí MŽP, OVSS III

Č.j. 111/520/13, 8772/ENV/13 ze dne 5. 4. 2013

MŽP, OVSS III v odůvodnění rozhodnutí **shledalo jako protiprávní** jednání účastníka Západočeské komunální služby a.s. zjištěné ČIŽP, OI Plzeň.

„MŽP zcela zásadně odmítá argumentaci účastníka dovozujícího závěr, že převzal od původce (původců) odpad i v případě, kdy tento odpad vůbec nebyl přeložen na účastníkovu odsouhlasená mobilní zařízení... MŽP je naopak přesvědčeno, že pojem převzetí odpadu tak, jak má být tento pojem v kontextu zákona o odpadech chápán a interpretován, nelze od fyzické dispozice s tímto odpadem oddělit.“

2. Rozhodnutí MŽP, OVSS I

Č. j. 2687/500/13, 79415/ENV/13 ze dne 18. 7. 2014

MŽP, OVSS I v odůvodnění rozhodnutí **neshledalo jako protiprávní** jednání společnosti Dokas Dobříš, s.r.o., zjištěné OI Plzeň při kontrole společnosti DOKAS Dobříš, s.r.o., společnosti RUMPOLD – P s.r.o. a Města Dobříš. Odpady na základě odsouhlaseného provozního řádu „lze přijímat do příslušných součástí zařízení a po provedení nezbytných úkonů pro příjem je předat další oprávněné osobě, a to bez předchozího naložení odpadu na vozidlo mobilní provozovny. Tímto způsobem společnost Dokas mohla i takto přebírat odpady od města ve sběrném dvoře.“

„Rovněž je nutno poznamenat, že převzetí odpadu není ve smyslu § 4 písm. e) zákona o odpadech nakládání s odpadem, tudíž je možné převzít odpad a tím převzít na sebe i právní odpovědnost za tento odpad, aniž by přebírající jakkoliv s tímto odpadem fyzicky nakládal. Podle stejného principu dochází k nabytí vlastnictví komunálních odpadů pocházejících od občanů městem, aniž by město nějakým způsobem muselo nakládat s předmětnými odpady. Rozdíl je pouze v tom, že společnost Dokas právo i povinnost nakládat s předmětnými odpady nabyla na základě smlouvy uzavřené mezi městem a společností Dokas, zatímco město takové právo i povinnost získalo ze zákona.“

II. ROZBOR:

Obě rozhodnutí vycházejí ve svých odůvodněních ze situace, kdy zákon o odpadech nedefinuje pojem „převzetí odpadu“. Tento pojem je tedy oběma odbory výkonu státní správy (OVSS III a OVSS I) vykládán „v kontextu zákona“.

Zákon o odpadech nezahrnuje tuto činnost ani do definice pojmu „nakládání s odpady“ v ustanovení § 4 odst. 1 písm. e) zákona. V ustanovení § 12 odst. 3 zákon o odpadech vytváří konstrukci, kdy převzít odpad do vlastnictví může pouze osoba, která je k tomu ze zákona o odpadech oprávněná. A to z důvodu zabezpečení řádného nakládání s odpady, které nebude ohrožovat či poškozovat životní prostředí.

V případě prvního rozhodnutí OVSS III předmětné zjištěné jednání vyhodnotil jako protiprávní. Konkrétně se jednalo o situaci, kdy smluvně přešlo vlastnictví odpadu z rekonstrukce podlahy v budově na oprávněnou osobu podle zákona o odpadech (Západočeské komunální služby a.s.). Fyzická osoba oprávněná k podnikání (Stavitelství) realizující rekonstrukci podlahy pouze dopravila daný odpad na příslušnou skládku (další osobě oprávněné podle zákona o odpadech). Vše bylo ošetřeno smluvně a všechny skutečnosti byly zaneseny do evidencí. Západočeské komunální služby a.s. jako osoba oprávněná podle zákona o odpadech smluvně převzala vlastnictví a tím i odpovědnost za další nakládání s odpadem.

O nejasnostech ČIŽP jako prvoinstančního orgánu v právní kvalifikaci výše popsaného předmětného jednání svědčí i změna ustanovení, které měl účastník řízení (Západočeské komunální služby a.s.) porušit. Původní delikt „provoz zařízení v rozporu s provozním řádem“ byl na základě námitek účastníka následně překvalifikován na „nevedení evidence v souladu se zákonem“. Samostatnou skutkovou podstatu, pod kterou by spadalo výše popsané domnělé protiprávní jednání, zákon o odpadech neobsahuje.

Není rovněž v rozporu se zákonem o odpadech, pokud daný odpad byl fyzicky dopraven na skládku dopravcem. Zákon o odpadech počítá s institutem dopravce odpadu, který nemusí být osobou oprávněnou podle zákona o odpadech, ale zodpovídá za dopravu (např. § 16 odst. 4). Dopravce tedy může fyzicky disponovat odpadem, aniž by byl podle zákona o odpadech osobou oprávněnou k převzetí odpadu do vlastnictví. V některých případech by zbytečné překládání konkrétního odpadu do zařízení před odvozem druhého zařízení, např. na skládku, bylo nejen neekonomické, ale šlo by i proti principům ochrany životního prostředí (např. princip blízkosti).

Lze tedy shrnout, že zákon o odpadech nedefinuje „převzetí odpadu“ a nestanoví, že by oprávněná osoba podle zákona o odpadech musela odpad fyzicky převzít od původce. Nelze

tedy souhlasit s přesvědčením MŽP OVSS III uvedeným v odůvodnění rozhodnutí na str. 5, že „*pojem převzetí odpadu tak, jak má být tento pojem zákona o odpadech chápán a interpretován, nelze od fyzické dispozice s tímto odpadem oddělit*“. Naopak ze systematického výkladu zákona o odpadech lze vyvodit, že zákon počítá se situacemi, kdy je převzat odpad do vlastnictví včetně odpovědnosti za něj bez fyzického nakládání (viz oblast komunálního odpadu zmiňovaná v odůvodnění rozhodnutí OVSS I). **Je tedy třeba se jednoznačně přiklonit k výkladu tohoto pojmu, který je uveden v odůvodnění rozhodnutí OVSS I (které bylo vydáno později než rozhodnutí OVSS III). Tedy, že „převzetí odpadu není ve smyslu § 4 písm. e) zákona o odpadech nakládání s odpadem, tudíž je možné převzít odpad a tím převzít na sebe i právní odpovědnost za tento odpad, aniž by přebírající jakkoliv s tímto odpadem fyzicky nakládal.“**

III. ZÁVĚR:

Rozhodnutí obou odborů výkonu státní správy MŽP jako odvolacího orgánu jsou rozporná ve věci, jak má být chápán pojem „převzetí odpadu“ ve smyslu zákona o odpadech. Vyjasnění tohoto pojmu je klíčové pro řádné plnění povinností podle zákona o odpadech a je tedy nezbytné, aby se v souladu se zásadou legitimního očekávání MŽP ustálilo na jednotném výkladu. Výklad OVSS III však podle našeho názoru nemá oporu v zákoně a nemůže být tedy základem pro deliktní odpovědnost. Neboť odporuje ústavním principům, aby bylo trestáno jednání, které zákon nezakazuje.

V této souvislosti je třeba doplnit, že výklad OVSS III rovněž zcela odporuje běžné každodenní praxi v odpadovém hospodářství ČR.

PŘEDMĚTNÁ USTANOVENÍ ZÁKONA O ODPADECH:

§ 4 odst. 1 písm. e)

nakládáním s odpady - obchodování s odpady, shromažďování, sběr, výkup, přeprava, doprava, skladování, úprava, využití a odstranění odpadů,

§ 12 odst. 3

K převzetí odpadu do svého vlastnictví je oprávněna pouze právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která je provozovatelem zařízení k využití nebo k odstranění nebo ke sběru nebo k výkupu určeného druhu odpadu, nebo osoba, která je provozovatelem zařízení podle § 14 odst. 2 nebo provozovatelem zařízení podle § 33b odst. 1 písm. b), nebo za podmínek stanovených v § 17 též obec.